

การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นไทย

Comparison of personal factors and public participation
In the local development of Thailand

วรารณ ทรัพย์รวงทอง¹

Waraporn Subruangtong¹

Received July 14, 2020 ; Retrieved August 27, 2020 ; Accepted August 28, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) ด้วยสถิติเอฟ (F - test) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ ฟิชเชอร์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการกำหนดนโยบาย และด้านการดำเนินงาน 2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ ภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: การเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคล, การมีส่วนร่วมของประชาชน ,การพัฒนาท้องถิ่นไทย

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹ Assistant professor, Thepsatri Rajabhat University

Email waraporn.s@lawsari.tru.ac.th

Abstract

This research aimed to 1) study the participation of people in local development of Nong Pling Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nakhon Sawan Province. 2) Comparison of personal factors with the participation of people in local development of Nong Pling Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nakhon Sawan Province. The sample group of 400 people living in the responsible area of Nong Pling Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nakhon Sawan Province. The instrument used in this research was a questionnaire. analyze data Using frequency distribution method, percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (SD), t-test, one-way ANOVA analysis, by statistic F (F-test) test. Fisher's least - significant difference. The results showed that: 1. People participation in local development of Nong Pling Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nakhon Sawan Province. The overall picture was at a moderate level, sorted with descending average as follows: Monitoring and Evaluation. Policy setting 2. The comparison of the average participation of people in local development of Nong Pling Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Nakhon Sawan Province, classified by gender, overall found a statistically significant difference at the level .05 Age, educational level, and occupation at the .001 level overall found a statistically significant difference.

Keywords: Comparison, Personal factors, public participation , Thai local development

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ.2552) โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง เพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบล ซึ่งเป็นเขตชนบท อันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ได้มีโอกาสเรียนรู้ การแก้ปัญหา และการสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีการบริหารงานโดยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดทิศทาง การวางแผนพัฒนาตำบล กำกับดูแล และตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลก็สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในระดับตำบลได้เป็นอย่างดี จะส่งผลให้ประชาชนในตำบลมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และรู้สึกว่ามีคุณภาพ มีส่วนได้ส่วนเสียต่อถิ่นฐานบ้านเกิด ถิ่นที่อยู่ซึ่งเป็นการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบให้แก่ประเทศชาติโดยรวม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (The Constitution of the Kingdom of Thailand 2017) หมวด 16 ว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (1) ได้บัญญัติเรื่องการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองโดยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ดังนั้น การให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง พร้อมทั้งส่งผลให้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552) (Tambon Council and Tambon Administrative Organization Act B.E. 2537 (Amended to No. 6 B.E. 2552) ได้บัญญัติหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใน มาตรา 69/1 บัญญัติว่า “การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด”

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ต้องแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการบริหารงานดำเนินงาน ด้านการติดตามและประเมินผล การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

สมมติฐานการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันไปเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านพื้นที่ ผู้วิจัยทำการศึกษาประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 17,288 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 400 คน

ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วม (Participation) คือการได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับที่อาจเป็นการเข้าร่วมแบบทางตรง หรือทางอ้อม ในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งก็ได้โดยอาจจะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนหรือองค์กรประชาชนได้อาสาเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เริ่มตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติโดยมีความเข้าใจปัญหาของตนและตระหนักถึงสิทธิของตน การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในด้านจิตใจ และอารมณ์ความรู้สึกของ

บุคคลในสถานการณ์กลุ่มที่จะกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรคที่จะกระทำ ในสิ่งที่บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม และแบ่งความรับผิดชอบกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มทำ ให้เกิดการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดความพอใจของสมาชิกและมีแรงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ ตลอดจนทำให้เขาได้รับการยอมรับมีความรับผิดชอบและเกิดความนับถือตนเองมากขึ้น ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกการมีส่วนร่วมจึงหมายถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทำ กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอาจเป็นการเข้าร่วมแบบทางตรง หรือทางอ้อมก็ได้และยังเป็นวิธีการที่ผู้นำสามารถนำมาปรับใช้ในการจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่สมาชิกเป็นกลยุทธ์ที่จะช่วยให้มีแรงจูงใจในการดำเนินงานมากขึ้นการเข้าไปมีส่วนร่วมยังทำให้เกิดทัศนคติต่อการดำเนินงานกิจกรรมดีขึ้นส่งผลให้สมาชิกเกิดความพอใจ เกิดความผูกพันและมีแรงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ ที่เรียกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) (Secretariat of the House of Representatives, (2018)

สิงห์คำ มณีจันทสุข(2561) (Singkham maneechansuk (2018), ได้ศึกษาประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนพบว่าประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อให้ได้รับทราบถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย รวมทั้งสิทธิและภาระหน้าที่ของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามช่องทางและกระบวนการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดไว้ ซึ่งหากประชาชนมีความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองพร้อมทั้งตื่นตัวเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นก็จะส่งผลต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของไทยให้ก้าวหน้าและยั่งยืน บทความวิชาการนี้มุ่งศึกษา ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่กลุ่มประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 17,288 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้จำนวนไม่น้อยกว่า 391 คน ซึ่งตัวอย่างที่ได้นั้นผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accident Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) และลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เป็นการวัด เพื่อแสดงระดับมี 5 ระดับ ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสามารถแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดนโยบาย 2) ด้านการดำเนินงาน 3) ด้านการติดตามและประเมินผล

การวิเคราะห์แปลความหมายข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ 1. วิเคราะห์ข้อมูล

เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ และนำมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง 2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดนโยบาย 2) ด้านการดำเนินงาน 3) ด้านการติดตามและประเมินผล นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดย แปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ นำมาวิเคราะห์สถิติโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบ่งเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) ด้วยสถิติเอฟ (F - test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's least - significant difference)

ผลการวิจัย

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.524) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.803) ด้านการกำหนดนโยบาย ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.514) และด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.598)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในรายด้านและภาพรวม ตามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ด้านภาพรวม	การมีส่วนร่วมของประชาชน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดนโยบาย	3.18	0.514	ปานกลาง
2. ด้านการดำเนินงาน	3.05	0.598	ปานกลาง
3. ด้านการติดตามและประเมินผล	3.51	0.803	มาก
รวม	3.25	0.524	ปานกลาง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ ภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการดำเนินงานและด้านการติดตามและประเมินผล พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ชาย (n =176)		หญิง (n =224)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการกำหนดนโยบาย	3.26	0.496	3.09	0.518	3.230	.902
2. ด้านการดำเนินงาน	3.16	0.662	2.94	0.508	3.620	.000***
3. ด้านการติดตามและประเมินผล	3.51	0.616	3.51	0.950	0.061	.000***
ภาพรวมทั้ง 3 ด้าน	3.32	0.514	3.18	0.526	2.451	.035*

*p .05 **p .01 ***p .001

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ ภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการกำหนดนโยบายพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการติดตามและประเมินผลพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการดำเนินงานพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วย LSD โดยวิธีการของ ฟิชเชอร์ (Fisher's least -significant difference) ดังนี้

การเปรียบเทียบรายคู่ของกลุ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุด้านการกำหนดนโยบายพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนี้ 1) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 20-39 ปี 2) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 40-59 ปี 3) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป

การเปรียบเทียบรายคู่ของกลุ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุด้านการดำเนินงานพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป 2) กลุ่มอายุ 40-59 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป

การเปรียบเทียบรายคู่ของกลุ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุด้านการติดตามและประเมินผล พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้ 1) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 20-39 ปี 2) กลุ่มอายุ 40-59 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป

การเปรียบเทียบรายคู่ของกลุ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุในภาพรวม พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนี้ 1) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 20-39 ปี 2) กลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป 3) กลุ่มอายุ 20 -39 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 40-59 ปี 4) กลุ่มอายุ 40-59 ปี แตกต่างกับ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมและจำแนกรายด้านพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วย LSD โดย

การเปรียบเทียบรายคู่ของคู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนี้ 1) กลุ่มรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ แตกต่างกับ กลุ่มเกษตรกรกรรม 2) กลุ่มรับราชการ/รัฐวิสาหกิจแตกต่างกับกลุ่มค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว 3) กลุ่มเกษตรกรกรรมแตกต่างกับ กลุ่มค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว 4) กลุ่มเกษตรกรกรรม แตกต่างกับ กลุ่มรับจ้างทั่วไป 5) กลุ่มเกษตรกรกรรม แตกต่างกับ กลุ่มอื่น ๆ 6) กลุ่มค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว แตกต่างกับ กลุ่มรับจ้างทั่วไป 7) กลุ่มค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวแตกต่างกับ กลุ่มอื่น ๆ

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ศึกษาได้พบประเด็นสำคัญที่ควรจะนำมา อภิปรายผลดังต่อไปนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการกำหนดนโยบาย และด้านการดำเนินงาน

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับข้อมูลการวิจัยของ สาลีณี อ่อนวงศ์ (2551, หน้า 59 - 74) (Salinee Onwong. (2008). ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการกำหนดนโยบาย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรทิพย์ ธรรมรักขิต (2551, หน้า 56 - 73) (Waratapop Thammarakkhito (2008). ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงตะงาว อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมด้านการแสดงออกด้วยวิธีอื่น รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมด้านการเมือง และการมีส่วนร่วมด้านนโยบาย

ด้านการดำเนินงาน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญนภา อุดมสมุทร (2552, หน้า 79 - 177) (Pennapa Udomsamut. (2009). ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ อินทร (2553, หน้า 34 - 46) (Suthep Inthon. (2010). ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

พิจารณาแต่ละด้านพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ

ซึ่ง Koufman (1994) ได้ศึกษาแล้วพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพรายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนยังมีนักวิชาการชาวต่างประเทศยังได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ของการศึกษากับการเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมืองไว้ว่า บุคคลที่มีการศึกษาดีจะตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อบุคคลแต่ละคนมากกว่าบุคคลที่ ระดับการศึกษาน้อย บุคคลที่มีการศึกษาดีจะติดตามข่าวสารทางการเมือง และให้ความสนใจต่อการรณรงค์หาเสียง มากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาน้อย บุคคลที่มีการศึกษาดีจะมีข่าวสารทางการเมืองมาก บุคคลที่มีการศึกษาดีจะมีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองกว้างขวางความสนใจต่อการเมืองจะมีเป้าหมายหรือประเด็นที่กว้างกว่า บุคคลที่มีการ ศึกษาดีมีแนวโน้มว่าจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการถกเถียงพูดคุย ทางการเมืองกัน บุคคลที่มีการศึกษาดี จะรู้สึกมี อิสระที่จะพูดคุยเรื่องการเมืองกับคนโดยทั่ว ๆ ไป บุคคลที่มีการศึกษาดีจะมีแนวโน้มว่าจะมองว่าตนเองมีความ สามารถที่จะใช้อิทธิพลกับรัฐบาลได้(Almond, 1963, p. 190)

จำแนกตามเพศ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กรพิพัฒน์ จิวส์สวัสดิ์ (2552) (Kornphiphat Jiewswat (2009) ซึ่งศึกษาในประเด็นเดียวกัน ผลการ เปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพ อำเภอ ตาคี จังหวัดนครสวรรค์จำแนกตามเพศในภาพรวมไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำแนกตามอายุ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .001 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัย เพ็ญญา อุดมสมุทร (2552, หน้า 79 - 177) (Pennapa Udomsamut. (2009). ซึ่งศึกษาในประเด็นเดียวกัน ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลราชเทวะ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามการศึกษา พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าในภาพรวมและจำแนกรายด้านพบความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา อุดมสมุทร (2552, หน้า 79 - 177) (Pennapa Udomsamut. (2009). ซึ่งศึกษาในประเด็นเดียวกัน ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชน จำแนกตามการศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชเทวะ ในภาพรวมไม่ แตกต่างกัน

จำแนกตามอาชีพ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าในภาพรวมและจำแนกรายด้านพบความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา อุดมสมุทร (2552, หน้า 79 - 177) (Pen- napa Udomsamut. (2009). ซึ่งศึกษาในประเด็นเดียวกัน ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนจำแนกตามการ ศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชเทวะ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบาย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหารงานของ อบต. ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรทำความเข้าใจระหว่างผู้บริหารกับประชาชนเพื่อให้ทราบถึงบทบาท หน้าที่ของประชาชนและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดทิศทางในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

2. ด้านการดำเนินงาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต. ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสาธารณภัยมากขึ้น โดยให้อยู่ในรูปแบบของการเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรือ ทีมกู้ชีพ กู้ภัย (OTOS) พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้กับอาสาสมัครอยู่เป็นประจำ และส่งเสริมการให้ประชาชนมีความรู้ ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา สาธารณภัย เพื่อให้ประชาชนเต็มใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3. ด้านการติดตามและประเมินผล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการติดตามความเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้าน ภายหลังจากดำเนินกิจกรรม/โครงการของ อบต. ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างความเข้าใจและเปิดโอกาสให้กับประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามความเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้านตนเองภายหลังจากการดำเนินกิจกรรม/โครงการของ อบต. สิ้นสุดลง เพื่อให้เกิดภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่เอื้อหรือปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงต่อไป

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรพิพัฒน์ จิวส์วัสดิ์ (2552) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพ อำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์. ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เพ็ญญา อุดมสมุทร. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ.2552)
- วรัทกพ ธรรมรักขิตโต. (2551). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลตะนาว อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- สิงห์คำ มณีจันสุข(2561)ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน, วารสารวิจัยวิชาการ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2561), หน้า 119-130
- สาลีณี อ่อนวงษ์. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สุเทพ อินทร. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, (2561) “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” กลุ่มงานผลิตเอกสารสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- Almond. Gabriel A. & Verba. Sydney. (1963) The civic culture Political attitude and democracy in five nation. Boston: Little Brown.
- Kaufman. H. F. (1994). Participation in Organized Activates in Selected Dimtucky Localites. Kentucky: The Free Press.

Translated Thai Reference

- Kornphiphat Jiewasawat (2009) People Participation in Operation of Nong Pho Subdistrict Administrative Organization, Takhli District, Nakhon Sawan Province. Master's degree Thepsatri Rajabhat University.
- Pennapa Udomsamut. (2009). People Participation in the Operation of Rachathewa Subdistrict Administrative Organization, Bang Phli District, Samut Prakan Province. Master's thesis Thonburi Rajabhat University.
- Singkhman maneechansuk (2018), Democracy and Public Political Participation, Academic Journal Year 1, Issue 2 (May-August 2018), pages 119-130.
- Salinee Onwong. (2008). Participation of people in the administration of local government organizations in the Laplae district. Uttaradit province. Master's Thesis, Uttaradit Rajabhat University.
- Suthep Inthon. (2010). Public Participation in Administration of Mae Najon Subdistrict Administrative Organization, Mae Chaem District, Chiang Mai Province. Master's thesis Chiang Rai Rajabhat University.

Secretariat of the House of Representatives, (2018) “Democratic Political Participation”, Document Production Group, Public Relations Office The Secretariat of the House of Representatives. Tambon Council and Tambon Administrative Organization Act B.E. 2537 (Amended to No. 6 B.E. 2552)

The Constitution of the Kingdom of Thailand (2017)

Waratapop Thammarakkhito (2008).Guidelines for the development of public participation in the administration of the Tambon Administrative Organization. Study only in case of Ta-Ngao Sub-District Administrative Organization, Don Phut District, Saraburi Province. Master’s thesis Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.